

Rhif cofrestredig: 09044650 (Cymru)

Rhif yr elusen: 1187868

Menter Iaith Casnewydd

(Cwmni cyfyngedig drwy warant ac elusen)

Adroddiad Blynyddol a Datganiadau Ariannol

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Menter Iaith Casnewydd

Cynnwys

Tudalen

2 Gwybodaeth gyfreithiol a gweinyddol

3 Adroddiad y Cyfarwyddwyr

6 Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol

7 Datganiad o weithgareddau ariannol

8 Mantolen

9 - 15 Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol

Nid yw'r tudalennau canlynol yn ffurfio rhan o'r datganiadau ariannol statudol:

16 Datganiad manwl o'r gweithgareddau ariannol

Menter Iaith Casnewydd

Manylion y Cwmni

Ymddiriedolwyr yr elusen a chyfarwyddwyr y cwmni	Mr S A Blundell Dr M Rees Mrs R Willis Ms S W Thomas Mr T Hughes Ms R Knight
Cadeirydd yr elusen	Dr M Rees Mrs R Willis
Trysorydd yr elusen	Mr T Hughes
Ysgrifennydd y cwmni	Mr D Rh Henry
Rhif cofrestredig	09044650 (Cymru)
Swyddfa gofrestredig	Uned2/Unit 2 The Provision Market Casnewydd NP20 1DD
Archwilydd annibynnol	Llama Accounting Ltd 10 JR Quarter Moy Road Industrial Estate Taffs Well CF15 7QR

Menter Iaith Casnewydd

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Mae'r Ymddiriedolwyr, sydd hefyd yn Gyfarwyddwyr yr elusen at ddiben deddfwriaeth cwmnïau, yn cyflwyno eu hadroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol archwiliedig am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2022. Mae'r Ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu'r "Datganiad o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau" a gyhoeddwyd ym mis Ionawr 2019 wrth baratoi'r adroddiad blynyddol, ac mae'r datganiadau hyn yn unol â Safon Adroddiadau Ariannol y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (yn weithredol o 1 Ionawr 2019).

Mae Menter Iaith Casnewydd yn gwmni elusennol ac yn gwmni cyfyngedig o dan warant fel y'i diffinir yn Neddf Cwmnïau 2006. Fe'i sefydlwyd yn unol â'r Memorandwm sy'n datgan manylion a phwerau'r cwmni, a chaiff ei reoli'n unol â'r Erthyglau Cymdeithasiad. Ymgorfforwyd y cwmni ar 16 Mai 2014 a chofrestrwyd fel elusen gyda'r Comisiwn Elusennau ar 11 Chwefror 2020.

Gair gan y Prif Swyddog

Mae ein presenoldeb yn y farchnad dylanwadu'n sylweddol ar Gasnewydd a gwaith a chymuned y Fenter. Mae wedi galluogi'r Fenter i frwydro am fwy o arwyddion Cymraeg yn y Farchnad, mae'n rhoi presenoldeb i'r iaith ar y stryd fawr, yn croesawu ymwelwyr, ac ynhyrwyddo'r iaith trwy'r dydd, pob dydd.

Oherwydd lleoliad yr uned, mae'r Fenter wedi gallu bod yn rhan o ddigwyddiadau a dathliadau "mawr" Casnewydd, er enghraifft, marathon Casnewydd, gemau pêl-droed (fel Casnewydd v Wrecsam) yr ŵyl fwyd ac ati. Mae'r uned hefyd wedi ein galluogi ni i gynnig amrywiaeth eang o weithgareddau a chefnogi partneriaid lleol gan gynnig cartref yngnghanol y ddinas iddyn nhw e.e. sesiynau gwybodaeth (Bwrdd Iechyd Aneurin Bevan a Heddlu Gwent) ac arddangos gwaith disgyblion ysgolion Cymraeg lleol.

Er hyn oll, mae'n gost ac ymrwymiad sylweddol i'r Fenter. O fewn y 12 mis nesaf, bydd les y Fenter gyda'r farchnad yn dod i ben. Bydd angen pwyso a mesur a phenderfynu (yn seiliedig ar delerau, adborth cymunedol a sefyllfa ariannol y Fenter) ar ddyfodol yr Uned fel cartref i'r Fenter.

Y llynedd cafodd "Uwch Weithiwr Chwarae" ei gyflogi i arwain ein darpariaeth i blant a theuluoedd. Mae'r swydd hon wedi'i hariannu o gronfeydd a gweithgareddau masnachol y Fenter. Mae incwm y Fenter wedi cynyddu (pob blwyddyn) ers cyflogi Uwch Weithiwr Chwarae. Erbyn hyn mae gan y Fenter 2 glwb masnachol ar ôl ysgol (Clybiau Sbort a Sbri Bro Teyrnnon ac Ifor Hael) a 2 gytundeb gyda Cyngor Casnewydd; cydlynu darpariaeth cyfrwng Cymraeg "Bwyd a Hwyl", a chynnal "Clybiau Gwyliau" cyfrwng Cymraeg.

Ond, ers 2022, mae gwariant y Fenter wedi bod yn uwch na'n incwm. Mae'r gwahaniaeth wedi lleihau'n flynyddol ac erbyn hyn mae'n llai na 50% y gwahaniaeth yn 2022; er hyn, rydyn ni'n dal i wario fwy nac ydyn ni'n ei gael. Yn ystod y flwyddyn nesaf, byddwn ni'ngweithio'n galed i ddileu'r gwahaniaeth hwn, gan ein galluogi i ystyried y cam nesaf yn nyfodol y fenter.

Menter Iaith Casnewydd

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024 (parhad)

Mae cyflogi Uwch Weithiwr Chwarae wedi rhyddhau amser a chapasiti'r Swyddog Datblygu Cymunedol. O ganlyniad i hyn, mae'r Swyddog Datblygu Cymunedol wedi cynyddu'r ddarpariaeth i weddill y gymuned, yn enwedig i ddysgwyr ac i bobl ifanc. Yn ystod y 12 mis nesaf, bydd y Swyddog Datblygu Cymunedol yn gweithio gyda'n partneriaid (hen a newydd) i ehangu'r ddarpariaeth i bobl ac oedolion ifanc Casnewydd. Bydd Eisteddfod yr Urdd yn cael ei chynnal yng Nghasnewydd yn 2027, felly mae'r pwyslais hwn yn amserol ac yn holl bwysig.

Byddwn yn parhau i weithio a chefnogi'n partneriaid grant a chymunedol, a datblygu ein huned fel adnodd a chanolbwynt cymunedol.

Mae'r cyfryngau cymdeithasol yn faes dynamic gyda phlatformau newydd yn cychwyn yn aml a phlatformau "traddodiadol" yn mynd yn llai poblogaidd wrth i'r byd digidol ddatblygu. Mae'r byd digidol yn ganolog i waith y Fenter ac i fywyd ein cymuned. Mae fideo yn gyfrwng gynyddol bwysig, gyda phob platfform erbyn hyn yn rhoi fwy o sylw a phwysigrwydd i fideo. Yn ystod y flwyddyn nesaf byddwn ni'n ceisio adlewyrchu'r newid pwyslais hwn gan sicrhau bod y Fenter yn rhan o fywyd ein cymuned, gan gynnwys eubywyd digidol.

Themâu yn ystod y flwyddyn nesaf:

Cynyddu incwm

Ble mae "cartref" y Fenter?

Plant, theuluoedd, a Phobol ifanc

Gweithio gyda Phartneriaid hen a newydd

Fideo

Menter Iaith Casnewydd

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Ein diben a'n gweithgareddau

Sefydlwyd Menter Iaith Casnewydd yn 2009 gan grŵp o wirfoddolwyr yn y gymuned oedd am weld y Gymraeg yn tyfu a ffynnu yng Nghasnewydd. Mae ganddom swyddogion llawn amser a gweithwyr achlysurol yn gweithio i ddatblygu rhaglen o weithgareddau Cymraeg yn y gymuned. Gweithiwn hefyd mewn partneriaeth gyda mudiadau cymunedol eraill i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg yn y ddinas a'r Sir gan gyfrannu tuag at weledigaeth Llywodraeth Cymru i gyrraedd miliwn o siaradwyr erbyn 2050.

Amcan y mudiad yw i wella addysg y cyhoedd am yr iaith Gymraeg drwy hyrwyddo'r iaith Gymraeg. Gwnawn hyn drwy hyrwyddo'r Gymraeg yn y gymuned drwy ddarparu clybiau gofal plant, gweithgareddau i ddysgwyr, clybiau ieuencid, hybu'r defnydd o'r Gymraeg yn y sector breifat a chynnal a threfnu gweithgareddau cyson.

Strwythur, rheoli a threfn lywodraethol

Rheolir yr elusen gan ei ddogfen lywodraethu sef Memorandwm ac Erthyglau a fabwysiadwyd ar 16 Mai 2014. Mae Menter Iaith Casnewydd yn gwmni cyfyngedig trwy warant ac yn elusen gofrestredig. Mae'n fudiad nid-er-elw ac yn cael ei reoli gan bwyllgor o wirfoddolwyr sydd yn gyfarwyddwyr ac yn aelodau a adnabyddir fel y Pwyllgor Rheoli. Mae cyfraniad pob aelod o'r elusen wedi ei gyfyngu i £1 tuag at asedau os yw'r elusen yn cael ei ddiddymu. Etholir ein cyfarwyddwyr a'n hymddiriedolwyr yn y cyfarfod blyneddol cyffredinol drwy enwebiad yn ôl ein dogfen llywodraethiant.

Cyfarwyddwyr

Datgelir y Cyfarwyddwyr a weithredodd yn ystod y flwyddyn a hyd at ddyddiad llofnodi'r datganiadau ariannol yma:

Mr S A Blundell

Ms L K Harris – ymddiswyddodd ar 31 Mawrth 2024

Dr M Rees

Ms R Willis

Ms S W Thomas

Adolygiad ariannol

Adroddir canlyniadau'r elusen am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2024 yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol. Derbyniwyd cyfanswm incwm o £104,250 (2023: £85,791) a gwariwyd £107,034 (2023: £101,104) ac felly y gwariant net oedd £8,122 (2023: gwariant net £16,131).

Cyfanswm cronfeydd y cwmni ar 31 Mawrth 2023 oedd £77,270 (2022: £91,583), lle roedd £dim yn perthyn i gronfa cyfyngedig (2023: £dim) a £30,888 (2022: £30,146) wedi ei gadw fel cronfa wrth gefn yn unol â'r polisi cronfeydd wrth gefn.

Menter Iaith Casnewydd

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

Adolygiad risg

Mae Bwrdd yr Ymddiriedolwyr wedi adolygu'r risgiau sylweddol hynny lle mae Menter Iaith Casnewydd yn agored i risg, ac mae systemau wedi eu sefydlu i leihau'r risgiau hynny. Paratowyd adroddiadau rheolaidd er mwyn sicrhau bod y camau priodol yn bodoli i leihau'r risgiau, sydd yn cynnwys risgiau megis angen rhestrïr prif risgiau y cwmni, e.e. parhad y cwmni, materion ariannol, iechyd a diogelwch, data personol yr aelodau, staffio a'r amgylchedd.

Polisi cronfeydd wrth gefn a busnes gweithredol

Mae gan Gyfarwyddwyr Menter Iaith Casnewydd yr hawl i gadw arian wrth gefn. Mae'r arian hyn er mwyn gwarchod y cwmni mewn sefyllfa o argyfwng. Gall yr arian gael ei ddefnyddio i dalu biliau a chyflogau pan fo sefyllfa ariannol Menter Iaith Casnewydd yn isel. Bydd yr arian hwn yn cael ei ad-dalu yn unionsyth, hynny yw pan fo digon o arian yn y cyfrif cyfredol. Mae'r arian wrth gefn yn cael ei gadw mewn cyfrif cynilion y gellir cael mynediad ato unrhywbryd.

Caiff yr arian yma ei nodi fel 'Cronfa Wrth Gefn' ar gyfrifon Menter Iaith Casnewydd. Ymgeisia Menter Iaith Casnewydd gadw cyfanswm yr arian wrth gefn yn £30,000 oni phenderfynnir yn wahanol yng nghyfarfodydd y Cyfarwyddwyr. Anela'r Cyfarwyddwyr i gadw at y swm hwn ac ychwanegu ato er mwyn sicrhau bod mwy na digon i dalu costau rhedeg craidd y Fenter am 3 mis pe bai'r Fenter yn dod i ben. Bydd yr arian sy'n fwy na'r hyn sydd ei angen i gau'r Fenter yn arian y bydd posib ei ddefnyddio mewn argyfwng neu achos brys i gynnal digwyddiad, swydd neu ymgyrch benodol. Nid yw'r arian yma yn cael ei wario heb bleidlais fwyafrifol mewn cyfarfod llawn o'r Pwyllgor Cyfarwyddwyr.

Prif ffynhonnell incwm Menter Iaith Casnewydd yw Grant Llywodraeth Cymru. Mae Menter Iaith Casnewydd yn ymdrechu i ddenu incwm ychwanegol o ffynonellau arian eraill megis trwy geisiadau grant.

Polisi buddsoddi

Rheolwyd polisi buddsoddi'r cwmni gan yr Erthyglau Cymdeithasiad, o fewn y canllawiau a osodwyd. Rydym yn adolygu'r sefyllfa hon yn gyson.

Archwilydd annibynnol

Archwilydd annibynnol y cyfrifon hyn oedd Llama Accounting Ltd, 10 JR Quarter, Moy Road Industrial Estate, Taffs Well, CF15 7QR.

Paratowyd yr adroddiad hwn ar sail canllawiau *Cyfrifo ac Adrodd i Elusennau: Datganiad o Arferion a Argymhellwyd* sy'n berthnasol i elusennau wrth baratoi eu cyfrifon ac yn unol â gofynion Safonau Adroddiadau Ariannol y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (gweithredol o 1 Ionawr 2019).

Cymeradwywyd gan y Cyfarwyddwyr/Ymddiriedolwyr ar31.1.2025..... ac fe'i llofnodwyd ar eu rhan gan:

Enw:

Thomas Hughes

Ymddiriedolwr

Menter Iaith Casnewydd

Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Ymddiriedolwyr Menter Iaith Casnewydd

Adroddiad yr archwilydd annibynnol i ymddiriedolwyr Menter Iaith Casnewydd ('y Cwmni')

Yr wyf yn adrodd i Ymddiriedolwyr yr elusen am fy archwiliad o gyfrifon y Cwmni am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024.

Cyfrifoldebau a sail yr adroddiad

Fel Ymddiriedolwyr y Cwmni (a hefyd y cyfarwyddwyr at ddibenion deddfwriaeth cwmnïau) chi sy'n gyfrifol am baratoi'r cyfrifon yn unol â gofynion Deddf Cwmnïau 2006 ('Deddf 2006').

Wedi bodloni fy hun nad oes angen i gyfrifon y Cwmni dderbyn awdit o dan Rhan 16 Deddf 2006, a'i bod yn gymwys ar gyfer archwiliad annibynnol, gallaf adrodd ar sail fy archwiliad o gyfrifon yr elusen o dan Adran 145 o Ddeddf Elusennau 2011 ('Deddf 2011'). Wrth gynnal fy archwiliad rwyf wedi dilyn Cyfarwyddiadau y Comisiwn Elusennau o dan Adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011.

Datganiad yr Archwilydd Annibynnol

Rwyf wedi cwblhau fy archwiliad, a gallaf gadarnhau nad oes unrhyw fater wedi dod i'm sylw mewn cysylltiad â'm harchwiliad sy'n peri i mi gredu:

1. nad yw'r cofnodion cyllido wedi eu cadw mewn perthynas â'r Cwmni yn unol â gofynion Adran 386 Deddf 2006;

neu

2. nad yw'r cyfrifon yn cyd-fynd â'r cofnodion hyn;

neu

3. nad yw'r cyfrifon yn cydymffurfio â gofynion Adran 396 Deddf 2006 ac eithrio unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn cyflwyno darlun cywir a theg nad yw'n rhan o'r materion gaiff eu hystyried fel rhan o archwiliad annibynnol;

neu

4. nad yw'r cyfrifon wedi eu paratoi yn unol â methodoleg ac egwyddorion y Datganiad o Ymarfer a Argymhellwyd (*Statement of Recommended Practice*) a ddefnyddir i gyfrifo ac adrodd gan elusennau sy'n berthnasol i elusennau wrth baratoi eu cyfrifon yn ôl gofynion Safon Adroddiadau Ariannol y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102).

Nid oes gennyf unrhyw gonsyrn ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion mewn cysylltiad â'r archwiliad y dilyd tynnu sylw atynt yn yr adroddiad hwn er mwyn dod i ddealltwriaeth llawn o'r cyfrifon.

L Hughes

Dyddiad: 31.01.2025

Llama Accounting Ltd
10 JR Quarter
Moy Road Industrial Estate
Taffs Well
CF15 7QR

Menter Iaith Casnewydd

**Datganiad o weithgareddau ariannol
(yn cynnwys cyfrif o incwm a gwariant)**

am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024

		2024	2023
		£	£
<u>Incwm</u>	Nodyn		
Rhoddion	3	103,717	85,633
Llog		532	128
Cyfanswm Incwm		104,250	85,791
<u>Gwariant</u>			
Gweithgareddau elusennol	4, 5	(107,034)	(101,922)
Incwm net		(2,784)	(16,131)
Cysoni'r Cronfeydd			
Cysoni'r cronfeydd a ddygwyd ymlaen		77,270	93,401
Cyfanswm y cronfeydd a gariwyd ymlaen		74,486	77,270

Menter Iaith Casnewydd

Mantolen ar 31 Mawrth 2024

		2024	2023
		£	£
<u>Asedau sefydlog</u>	Nodyn		
Asedau diriaethol	9	5,249	6,407
<u>Asedau cyfredol</u>			
Dyledwyr	10	12,464	7,193
Arian yn y banc		61,374	69,750
		73,838	76,943
Credydwyr			
Yn ddyledus o fewn un blwyddyn	11	(4,601)	(6,080)
Asedau net cyfredol		69,237	70,863
Cyfanswm asedau llai dyledion cyfredol		74,486	77,270
Asedau net		74,486	77,270
<u>Cronfeydd</u>			
Cronfeydd cyfyngedig		-	-
Cronfeydd wrth gefn		30,889	30,146
Cronfeydd cyffredinol		43,597	47,124
Cyfanswm y cronfeydd		74,486	77,270

Mae gan y cwmni elusenol hawl i beidio â chynnal awdit, dan Adran 477 o Ddeddf Cwmnïau 2006, am y flwyddyn yn diweddu ar 31 Mawrth 2022.

Nid yw'r aelodau wedi gofyn i'r cwmni elusenol gynnal awdit o'u cyfrifon ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2022 yn unol ag Adran 476 Deddf Cwmnïau 2006.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cydnabod eu cyfrifoldeb dros y canlynol:

(a) sicrhau bod y cwmni elusenol yn cadw cyfrifon sy'n cyd-fynd â gofynion Adran 386 a 387 o Ddeddf Cwmnïau 2006, ac
(b) yn paratoi datganiadau ariannol sy'n adlewyrchu'n gywir a theg sefyllfa'r cwmni elusenol ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol, gan gynnwys y gwarged neu'r ddyled yn unol â gofynion Adrannau 394 a 395 ac sydd fel arall yn cydymffurfio â gofynion Deddf Cwmnïau 2006 o safbwynt datganiadau ariannol sy'n berthnasol i gwmnïau elusenol.

Cafodd y datganiadau ariannol hyn eu paratoi i gydymffurfio â gofynion arbennig Rhan 15 o Ddeddf Cwmnïau 2006 sy'n berthnasol i gwmnïau elusenol bychan.

Cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ar31.1.2025..... a'u llofnodi ar eu rhan gan:

Enw: Thomas Hughes
Ymddiriedolwr

Mae'r nodiadau ar dudalennau 9 i 15 yn rhan annatod o'r datganiadau ariannol hyn.

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2024

1) Gwybodaeth Statudol

Mae Menter Iaith Casnewydd yn gwmni cyfyngedig dan warant wedi ei ymgorffori yng Nghymru o fewn y Deyrnas Gyfunol. Y Swyddfa Gofrestredig yw Unit 2/Uned 2, The Provision Market, Casnewydd, Cymru, NP20 1DD.

Mae'r datganiadau ariannol wedi eu cyflwyno mewn Sterling (£), sef arian cyfred y cwmni, yn grwn i'r bunt agosaf.

Prif ddiben a natur yr elusen yw i gynyddu defnydd y Gymraeg gan blant ac oedolion Casnewydd a'i gwneud yn iaith sy'n rhan o waed naturiol y ddinas gan alluogi pobl Casnewydd i fyw a gweithio yn y Gymraeg.

Caiff y prif bolisiau cyfrifo a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r datganiadau ariannol hyn eu nodi isod. Cafodd y polisiau eu gweithredu'n gyson dros yr holl flynyddoedd a gyflwynir, oni nodir yn wahanol.

2) Polisiau Cyfrifyddu

Sail paratoi'r datganiadau ariannol

Mae datganiadau ariannol y cwmni elusennol, sydd yn endid budd cyhoeddus o dan FRS 102, wedi cael eu paratoi yn unol â SORP (FRS 102) *Accounting and Reporting by Charities: Statement of Recommended Practice* sy'n gymwys i elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â Safon Adroddiadau Ariannol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (gweithredol o 1 Ionawr 2019), a Deddf Cwmnïau 2006. Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi ar sail confensiwn hanesyddol.

Mae Menter Iaith Casnewydd yn cwrdd â'r diffiniad o endid budd cyhoeddus dan FRS 102. Caiff yr asedau a'r dyledion eu cydnabod o'r cychwyn cyntaf ar gost neu werth gweithrediad hanesyddol oni nodir yn wahanol yn y nodyn / nodiadau cyfrifo perthnasol.

Incwm o weithgareddau elusennol

Mae'r incwm o weithgareddau elusennol yn cynnwys incwm a dderbyniwyd dan gytundeb neu lle bo'r hawl yn amodol ar berfformiad dan amodau penodol. Caiff yr incwm hwn ei gydnabod gan bod y gwasanaethau perthynol yn cael eu darparu, ac y mae yna hawl, a thebygolrwydd o dderbynnw, a gellir mesur y swm gyda dibynadwyedd digonol. Caiff yr incwm ei ohirio lle bo'r arian yn cael ei dderbyn cyn cyflawni'r gwasanaeth neu'r digwyddiad mae'r arian yn berthnasol iddo.

Incwm buddsoddiadau

Caiff incwm o fuddsoddiadau ei gydnabod ar sail ei dderbyn. Nid yw'n bolisi gan yr elusen i ddangos incwm net o wariant.

Gwariant

Caiff ymrwymïadau eu cydnabod fel gwariant cyn gynted ag y bo rheidrwydd cyfreithiol neu ymarferol yn ymrwymo'r elusen i'r gwariant hwnnw. Mae'n debygol y bydd rhaid trosglwyddo buddiannau economaidd fel setliad a gellir mesur yr ymrwymiad mewn modd dibynadwy. Caiff y gwariant ei gyfrifo ar sail croniadau, ac fe'i dosbarthwyd dan benawdau sy'n corlannu'r holl gostau o fewn y categori. Lle

nad oes modd clustnodi costau dan bennawd penodol, maent wedi ei glustnodi o dan weithgareddau ar sail sy'n gyson â'r defnydd a wneir o'r adnoddau.

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 (parhad)

2) Polisiâu Cyfrifyddu (parhad)

Gwariant (parhad)

Mae costau sy'n ymwneud â chodi arian yn cynnwys costau ymgyrchu, hysbysebu a marchnata, a defnyddiau postio uniongyrchol.

Mae gwariant ar weithgarwch elusennol yn cynnwys y costau hynny a delir gan yr elusen wrth gyflawni ei gweithgareddau a'i gwasanaethau er lles ei derbynwyr. Mae'n cynnwys nid yn unig y costau y gellir eu clustnodi'n uniongyrchol, ond hefyd y gweithgareddau a'r costau hynny o natur anuniongyrchol sy'n angenrheidiol er mwyn eu cefnogi.

Asedau Sefydlog diriaethol

Caiff asedau sefydlog eu cyfalafu ar gost. Amcangyfrifir y dibrisiad er mwyn lleihau cost yr ased, namyn yr amcangyfrif o werth sy'n weddill, dros oes yr ased fel a ganlyn:

Offer a chyfarpar	- 25% dull lleihau
Offer cyfrifiadurol	- 25% dull lleihau

Trethiant

Mae'r elusen yn cael ei heithrio o dalu treth gorfforaethol ar ei gweithgarwch elusennol.

Cyfrifo Cronfeydd

Gellir defnyddio cronfeydd anghyfyngedig yn unol â'r amcanion elusennol gyda sêl bendith yr ymddiriedolwyr. Dim ond at ddibenion penodol o fewn amcanion yr elusen y gellir defnyddio cronfeydd cyfyngedig. Ceir cyfyngiad pan fo'r rhoddwr yn nodi hynny, neu pan fo'r gronfa wedi ei chreu i godi arian at bwrpasau cyfyngedig penodol. Ceir esboniad pellach am natur a diben pob cronfa yn y nodiadau i'r datganiadau ariannol.

Offerynnau Ariannol

Dim ond asedau ac ymrwymadau ariannol o'r math sy'n gymwys ar gyfer offerynnau ariannol sylfaenol sydd gan yr elusen. Caiff offerynnau ariannol sylfaenol eu derbyn yn y lle cyntaf ar sail y gwerth ariannol, ac yna eu mesur ar sail eu gwerth setliad.

Dyledwyr

Cydnabyddir dyledwyr yn ôl y swm y cytunwyd arno ar ôl cynnwys unrhyw ddisgownt masnachol.

Credydwyr

Cydnabyddir credydwyr lle mae gan yr elusen ymrwymiad cyfredol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol sy'n debygol o arwain at drosglwyddo arian i drydydd parti, a bod y swm i gwrdd â'r ymrwymiad yn un y gellir ei fesur neu ei amcangyfrif yn ddibynadwy. Fel arfer, caiff credydwyr eu cydnabod wrth iddynt setlo'r swm ar ôl caniatáu unrhyw ddisgownt masnachol sy'n ddyledus.

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 (parhad)

2) Polisiau Cyfrifyddu (parhad)

Trafodion cyfyngedig

Dosberthir cronfeydd fel rhai cyfyngedig pan dyfarnwyd incwm grant ar gyfer gweithredu prosiectau penodol. Pan fydd yr elusen yn gwario costau cymorth wrth gyflawni amcanion y grantiau hyn, nid yw'n ymarferol rhannu'r gwariant rhwng elfennau cyfyngedig ac anghyfyngedig. Mae pob grant a wobrwyrwyd ar y sail bod elfen o gostau cymorth yn rhan o'r cais grant yn cael eu dosbarthu fel rhai gwbl anghyfyngedig.

3) Rhoddion

	2024	2023
	£	£
Incwm		
Grant Craidd y Llywodraeth	60,000	57,790
Grant Haf o Hwyl	-	7,079
Grant Gweithwyr Chwarael	-	3,187
Ffioedd Gofal Plant (<i>gweler manylion isod</i>)	21,772	3,236
Grant clybiau ar ôl ysgol Cyngor Casnewydd	12,000	7,246
Grant i gefnogi dysgwyr	-	1,000
Grant Cymraeg yn y gymuned	-	3,000
Grant Cyngor casnewydd celf a chreft	-	300
Grant mentrau iaith cymru pel droed	-	700
Grant man cynnes	2,400	2,000
Grant bywd a hwyl	6,795	-
Grant Ar droed	250	-
Grant cwis mawr	500	-
Cymraeg I blant	-	125
Llog	532	128
Cyfanswm incwm	104,250	85,791

Ffioedd Gofal Plant

Derbyniwyd £21,772 (2023: £3,236) o ffioedd gofal plant yn ystod y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024.

Grantiau eraill

Cyfanswm incwm grantiau eraill y cwmni am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 £dim (2023: £dim).

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 (parhad)

4) Gwariant

	2024	2023
	£	£
<u>Costau uniongyrchol</u>		
<u>Costau gweithgareddau craidd</u>		
Hysbysebu gweithgareddau	6,284	9,500
Gweithgareddau	10,987	13,373
Adnoddau	-	201
Cyfanswm costau gweithgareddau craidd	17,271	23,074
<u>Costau clybiau ar ôl ysgol</u>		
Bwyd ac adnoddau	1,430	1,018
Yswiriant	536	412
Gwiriadau DBS	-	140
Cyfanswm costau clybiau ar ôl ysgol	1,966	1,570
Cyfanswm costau uniongyrchol	19,237	24,644
<u>Costau cyflogaeth</u>		
<u>Staff craidd</u>		
Cyflogau	54,947	47,388
Yswiriant Gwladol	-	-
Costau pensiwn	4,016	2,235
Costau staff eraill	984	901
<u>Clybiau gwyliu</u>		
Cyflogau	-	-
Costau pensiwn	-	-
<u>Staff clybiau ar ôl ysgol</u>		
Cyflogau	12,477	5,624
Cyfanswm costau cyflogaeth	72,424	56,148
<u>Treuliau gweinyddol cyffredinol</u>		
Rhent	5,950	5,903
Gwres a golau	3,158	2,257
Costau sefydlu swyddfa	-	1,274
Ffôn/WiFi	466	382
Treuliau TG	589	200
Ffioedd proffesiynol	320	929
Nwyddau swyddfa	619	523
Yswiriant	972	788
Aelodaeth	1,220	1,035
Hysbysebu	(272)	1,284
Costau eraill	113	1,461
Ffioedd bancio	-	60
Cyfanswm costau gweinyddol cyffredinol	13,135	16,096

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 (parhad)

5) Costau anuniongyrchol eraill

	2024	2023
	£	£
Dibrisio gosodiadau a ffitiadau	1,158	2,136
Ffi archwilio	1,080	1,080
	3,216	3,216

6) Dadansoddiad o gostau staff a chydnabyddiaeth a threuliau'r Ymddiriedolwyr

Ni chafodd yr Ymddiriedolwyr unrhyw enillion na chwaith unrhyw dreuliau yn ystod y flwyddyn (2023: £dim).

7) Costau staff

Ar gyfartaledd misol, cyflogwyd 8 o staff yn ystod y flwyddyn (2023: 6).

8) Cwmni cyfyngedig drwy warant

Mae'r cwmni yn gwmni cyfyngedig drwy warant ac felly nid oes ganddo unrhyw gyfalaf cyfranddaliadau. Mae pob un o'r aelodau yn atebol i gyfrannu swm nad yw'n fwy na £1 tuag at asedau'r cwmni os caiff y cwmni ei ddirwyn i ben.

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 (parhad)

9) Asedau sefydlog diriaethol

	Offer cyfrifiadurol £	Offer a chyfarpar £	Cyfanswm £
Cost			
Ar 1 Ebrill 2023	2,447	10,868	13,315
Ychwanegiadau	-	-	-
Ar 31 Mawrth 2024	2,447	10,888	13,315
Dibrisiant			
Ar 1 Ebrill 2023	(1,673)	(5,235)	(6,908)
Tâl am y flwyddyn	(194)	(964)	(1,158)
Ar 31 Mawrth 2024	(1,867)	(6,199)	(8,066)
Gwerth llyfr net			
Ar 31 Mawrth 2024	580	4,669	5,249
Ar 31 Mawrth 2023	774	5,633	6,407

10) Dyledwyr: symiau'n ddyledus o fewn un blwyddyn

	2024 £	2023 £
Grant Cyngor Casnewydd Clwb Gwyliau	-	5,465
Grant Cymraeg I blant	-	125
Ffioedd clybiau ar ôl ysgol	12,464	1,603
	12,464	7,193

11) Credydwyr: symiau'n ddyledus o fewn un blwyddyn

	2023 £	2022 £
Credydwyr masnach	-	-
Credydwyr eraill	4,601	6,080
	4,601	6,080

Menter Iaith Casnewydd

Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2024 (parhad)

12) Symudiadau o fewn cronfeydd

	Ar 1/4/23	Adnoddau a dderbyniwyd	Adnoddau a wariwyd	Ar 31/3/24
	£	£	£	£
<u>Cronfeydd anghyfyngedig</u>				
Cronfa gyffredinol	47,124	81,562	(85,089)	43,597
Cronfa wrth gefn	30,146	743	-	30,889
	<u>77,270</u>	<u>82,305</u>	<u>(85,089)</u>	<u>74,486</u>
<u>Cronfeydd Cyfyngedig</u>				
Grant Bwyd a hywl	-	6,795	(6,795)	-
Grant clybiau ar ôl ysgol Cyngor Casnewydd	-	12,000	(12,000)	-
Grant Ar Droed	-	250	(250)	-
Grant Cwis Mawr	-	500	(500)	-
Grant Man gynnes	-	2,400	(2,400)	-
Cyfanswm cronfeydd cyfyngedig	<u>-</u>	<u>21,945</u>	<u>(21,945)</u>	<u>-</u>
Cyfansymiau cronfeydd	<u><u>77,270</u></u>	<u><u>104,250</u></u>	<u><u>(107,034)</u></u>	<u><u>74,486</u></u>

13) Offerynnau ariannol

	2024	2023
	£	£
Asedau ariannol ar sail cost amorteiddiad	12,463	7,193
Treuliau ariannol ar sail cost amorteiddiad	4,601	6,080
	<u>17,064</u>	<u>13,273</u>

14) Trafodion â phartïon cysylltiedig

Derbyniwyd cyfanswm o £dim (2023: £dim) gan bartïon cysylltiedig yn ystod y flwyddyn.

Menter Iaith Casnewydd
Cyfrif Incwm a Gwariant manwl

am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2024

	2024	2023
	£	£
Incwm		
Grant Craidd Llywodraeth Cymru	60,000	57,790
Grant clybiau ar ôl ysgol Cyngor Casnewydd	12,000	7,246
Grant Haf o Hwyl	-	7,079
Grant Uwch gweithwyr chwarae	-	3,187
Grant Cymraeg yn y gumuned	-	3,000
Grant Ar Droed	250	-
Grant bwyd a hwyl	6,795	-
Grant Cwis Mawr	500	-
Ffioedd gofal plant	21,772	3,236
Grant Man cynnes	2,400	2,000
Grant i gefnogi dysgwyr	-	1,000
Grant pel droed mentrau iaith Cymru	-	700
Grant Cyngor Casnewydd celf a chrefft	-	300
Cymraeg I blant	-	125
Llog	532	128
Cyfanswm yr adnoddau a dderbyniwyd	104,250	85,791
Gwariant		
Costau uniongyrchol	(18,240)	(24,644)
Costau cyflogaeth	(72,427)	(56,148)
Treuliau gweinyddol cyffredinol	(14,135)	(16,096)
Costau anuniongyrchol eraill	(2,238)	(3,216)
Cyfanswm yr adnoddau a wariwyd	(107,037)	(101,104)
Incwm net	(2,784)	(14,313)

Nid yw'r dudalen hon yn rhan o'r datganiad ariannol statudol